

SAVONIA

■ OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
YHTEISKUNTATIETEIDEN, LIIKETALOUDEN JA HALLINNON ALA

VERKKOSIVUJEN KÄYTTÄJÄTUTKIMUS

Kuopion hiippakunta

TEKIJÄ: Tuomas Airaksinen

Koulutusala Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala			
Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma			
Työn tekijä Tuomas Airaksinen			
Työn nimi Verkkosivujen käyttäjätutkimus – Kuopion hiippakunta			
Päiväys	29.12.2013	Sivumäärä/Liitteet	34+3
Ohjaajat Marja-Riitta Kivi ja Pentti Mäkelä			
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani Kuopion hiippakunta / Kati Jansa			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Kuopion hiippakunta on uudistamassa verkkosivustoaan. Tämä opinnäytetyö toteutettiin Kuopion hiippakunnan toimeksiantona, jotta se saisi tietoa sivustonsa kehittämistarpeista. Opinnäytetyöni keskeisin tavoite onkin antaa Kuopion hiippakunnalle mahdollisimman monipuolista, käyttäjäkokemuksiin perustuvaa informaatiota verkkosivuston kehittämisen tueksi. Työssäni käsitellään myös kirkon, hiippakuntien ja seurakuntien organisaatiota sekä viestintää.</p> <p>Selvitin kyselytutkimuksella ketkä käyttävät Kuopion hiippakunnan verkkosivustoa, mikä heidän asemansa on seurakuntaan nähden ja mitä tietoa he sivustolta hakivat. Selvitin myös muun muassa mitä mieltä käyttäjät ovat sivuston toimivuudesta ja ulkoasusta.</p> <p>Kyselytutkimus Kuopion hiippakunnan verkkosivustoon liittyen toteutettiin joulutammikuussa 2012 – 2013 kuuden henkilön ryhmätyönä. Kyselyssä oli 12 vastattavaa kohtaa. Kysely lähetettiin kaikkiin Kuopion hiippakuntaan kuuluviin seurakuntiin sähköpostitse. Tämän lisäksi kysely oli avoinna julkisesti ja siihen pääsi vastaamaan Kuopion hiippakunnan kotisivuilla olevan linkin kautta.</p> <p>Kyselyyn vastasi 41 henkilöä. Eryyisen arvokasta tietoa kyselyllä saatiin avointen palautteiden ja numeroarvioinnin kautta. Merkittävä huomio on, että suurin osa vastaajista oli kirkon työntekijöitä. Vastauksissa nousi keskeisesti esille parannusehdotukset muun muassa sivuston selkeyteen ja ulkoasuun liittyen. Tulosten perusteella verkkosivuja kannattaisi selkeyttää ja muuttaa niiden rakennetta loogisemmaksi. Sivuston ulkoasu kaipaisi myös piristystä.</p>			
Avainsanat Hiippakunta, kirkko, seurakunta, verkkosivujen käyttäjätutkimus, viestintä			

Field of Study Social Sciences, Business and Administration			
Degree Programme Degree Programme in Business and Administration			
Author Tuomas Airaksinen			
Title of Thesis Web user survey – Kuopion hiippakunta			
Date	29 December 2013	Pages/Appendices	34+3
Supervisor(s) Marja-Riitta Kivi and Pentti Mäkelä			
Client Organisation /Partners Kuopion hiippakunta / Kati Jansa			
<p>Abstract</p> <p>The diocese of Kuopio is going to renew their website. This thesis was commissioned by the diocese to learn how their website should be developed. The main objective of the thesis was to give the diocese as comprehensive, user experience based information as possible in order to support their website development. The thesis also deals with organization and communication of the church, dioceses and parishes.</p> <p>A survey was made to investigate who use the website of the diocese of Kuopio, what is their position in and relationship with the parish and what kind of information they were looking for on the website. The users' opinions about the functionality and appearance of the website were also studied.</p> <p>The survey about was accomplished during December 2012 - January 2013 as teamwork of six people. There were twelve questions in the survey. The survey was sent by e-mail to every parish of the diocese of Kuopio. The survey was also open to the public through a link visible on the diocese's website.</p> <p>41 persons responded to the survey. Particularly valuable information was received through open feedback and numeric evaluation. It is noticeable that most of the respondents were received from parish employees. The responses showed that the website needed improvement in appearance and clarity. Based on the results the website should be made more clear and the structure should be more logical. The appearance needs refreshing.</p>			
Keywords Diocese, church, web user survey, communication			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	TIETOA HIIPPAKUNNISTA.....	6
2.1	Hiippakunnan historiaa Suomessa	7
2.2	Kuopion hiippakunta	7
2.3	Seurakuntajärjestys	7
2.4	Seurakuntien määrä Suomessa	9
2.5	Seurakuntien talous	9
3	KYSELYTUTKIMUS KUOPION HIIPPAKUNNASSA.....	11
3.1	Kyselytulokset.....	12
3.1.1	Vastaajien taustatiedot	12
3.1.2	Vastaajien käyttäytyminen internetiin ja Kuopion hiippakunnan verkkosivustoon liittyen ..	14
3.1.3	Tiedon hakeminen ja sen löytäminen.....	16
3.1.4	Käyttäjien arviot verkkosivustosta	17
3.2	Johtopäätöksiä ja yhteenveto kyselytuloksista.....	19
4	SUOMEN EV.LUT. KIRKON VERKKOSIVUSTOJEN SISÄLTÖ JA KÄYTTÖTARKOITUS.....	21
4.1	Kirkon pääsivusto.....	21
4.2	Seurakuntien sivustot.....	23
4.3	Hiippakuntien sivustot	24
4.3.1	Kuopion hiippakunnan sivusto	24
4.3.2	Muiden hiippakuntien sivustot	25
4.3.3	Hiippakunnat ja Facebook.....	26
5	KIRKON VIESTINTÄ JA MEDIA.....	27
5.1	Kirkon suhde viestintään	27
5.2	Eriaiset mediat ja niiden hyödyntäminen.....	28
5.3	Muut kristilliset järjestöt	29
6	LOPPUPOHDINTA	30

1 JOHDANTO

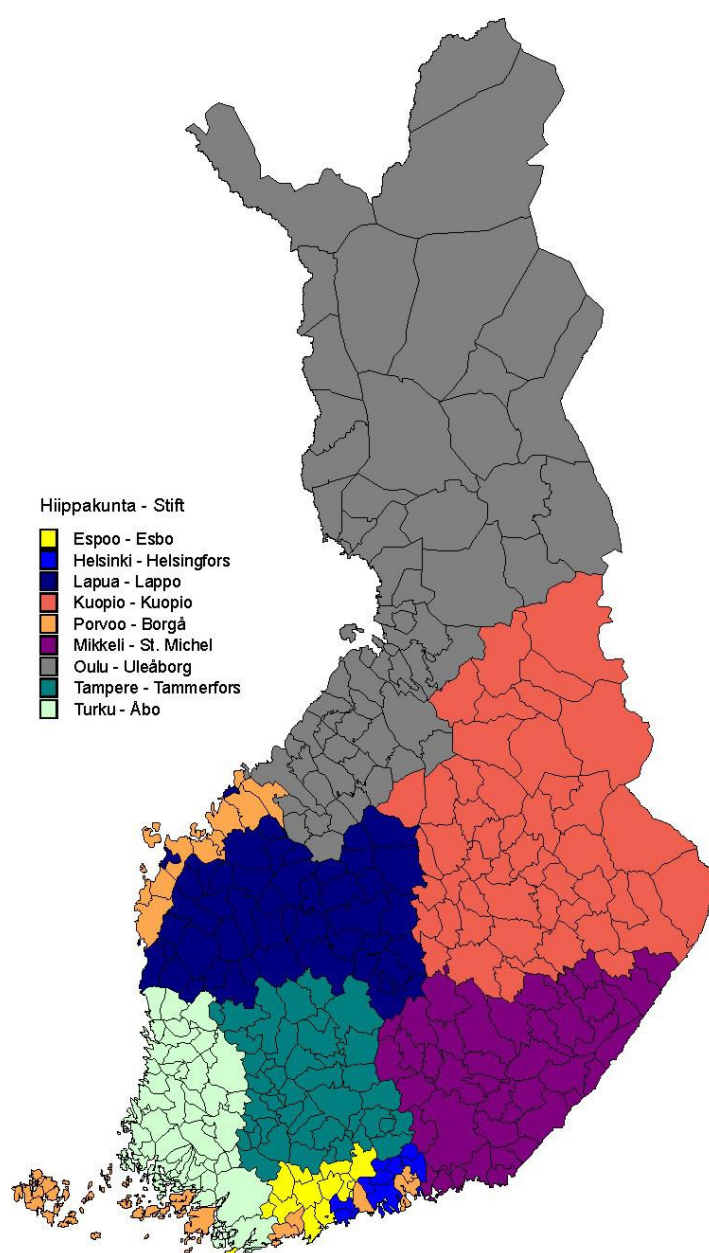
Hiippakunta tarkoittaa seurakunnista koostuvaa kirkollista hallintoaluetta, jonka johtajana toimii piispa. Kuopion hiippakuntaan kuuluu 54 seurakuntaa. Seurakuntalaisten määrä hiippakunnassa on noin 412 000. Kuopion hiippakunta on uudistamassa internetsivustoaan. Toteutin opinnäytetyöni Kuopion hiippakunnan toimeksiantona heidän uudistamisen tarpeessa olevan verkkosivustonsa kehittämisen tueksi.

Tietoa kehittämistarpeiden kartoittamiseksi kerättiin kyselytutkimuksella, joka toteutettiin kuuden henkilön ryhmätyönä joulukuusta 2012 – tammikuuta 2013. Tämä kysely lähetettiin sähköpostitse kaikkiin Kuopion hiippakuntaan kuuluviin seurakuntiin. Kyselyyn vastasivat seurakuntien työntekijät. Merkittävä tutkimusongelma työssäni on se, ketkä käyttävät hiippakunnan sivustoa. Tämän vuoksi kysely oli avoinna Kuopion hiippakunnan kotisivulla Ajankohtaista-osiossa. Tätä kautta pääsivät kyselyyn vastaamaan myös muut henkilöt kuin seurakuntien työntekijät. Kyselyssä selvitettiin taustatietoja vastaajista ja heidän mielipiteensä Kuopion hiippakunnan verkkosivustosta. Analysoimme tutkimusryhmän kanssa kyselytulokset ja muodostimme sitä kautta kokonais kuvan verkkosivuston kehittämistarpeista.

Toinen näkökulma opinnäytetyössäni on Suomen evankelisluterilaisen kirkon sisällä toimivien eri verkkosivustojen käyttötarkoitusten analysointi. Työssä verrataan www.kuopionhiippakunta.fi, www.kuopionseurakunnat.fi ja www.evl.fi sivustoja. Pyrin selvittämään, ketkä näitä sivustoja pääasiassa käyttävät ja mikä on niiden pääasiallinen käyttötarkoitus. Nämä kolme kirkon sivustoa on valittu vertailtaviksi erityisesti havainnollistamaan hiippakuntien verkkosivustojen merkitystä. Opinnäytetyössäni tarkastellaan myös kirkon mukana olemista internetissä ja muualla mediassa sekä kirkon viestintää. Näiden ilmiöiden tarkasteleminen tukee Kuopion hiippakunnan verkkosivuston kehittämistä.

2 TIETOA HIIPPAKUNNISTA

Hiippakunta tarkoittaa piispan ja tuomiokapitulin johtamaa kirkollista hallintoaluetta, joka koostuu seurakunnista ja seurakuntayhtymistä. Suomessa luterilaisia hiippakuntia on yhdeksän: Turku, Tampere, Oulu, Mikkeli, Porvoo, Kuopio, Lapua, Helsinki ja Espoo. Edellä mainitussa listassa hiippakunnat on lueteltu niiden perustamisvuoden mukaisessa järjestyksessä. Hiippakuntavaltuusto ja tuomiokapituli ovat hiippakunnan hallintoelimiä. Tuomiokapitulin tehtävänä on hoitaa hiippakunnallista hallintoa ja toimintaa. Piispa on hiippakunnan hengellinen johtaja. Suomessa luterilaisella kirkolla piispoja on kymmenen. Evankelisluterilaista kirkkoa johtaa Suomessa tällä hetkellä arkkipiispa Kari Mäkinen. (Evl 2013) Kuvassa 1 näkyvät hiippakunnat alueellisesti Suomen kartalla.

Kuva 1. Suomen ev.lut. kirkon hiippakunnat (Evl 2013)

2.1 Hiippakunnan historiaa Suomessa

Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa on sellainen käsitys, että piispan edustama virka on periytynyt kirkon apostoleilta asti. Noin 200 - 500-luvuilla, vanhakirkollisena aikana, piispat johtivat pääasiassa kaupunkiseurakuntia. Suomen ensimmäisen hiippakunnan toiminta alkoi 1200-luvulla. (Evl 2013)

2.2 Kuopion hiippakunta

Suomen hiippakuntien rakenteessa on tapahtunut muutoksia aikojen saatossa. Kun Kuopion hiippakunta perustettiin vuonna 1850, se oli kolmas Turun ja Porvoon hiippakuntien rinnalla. Kun hiippakuntien määrä alkoi nousta, Etelä-Savo ja Karjalaa palveleva hiippakunta sijoitettiin Savonlinnaan. Merkittävä syy uusien hiippakuntien perustamiseen on ollut kirkon jäsenmäärän kasvu. Resursseja on tarvittu lisää seurakuntien toiminnan ylläpitämiseksi. Vuonna 1900 Kuopion tuomiokapituli siirrettiin Ouluun. Hiippakunta toimi Oulussa vuoteen 1923 saakka Kuopion hiippakunnan nimellä. Kun seurakuntien väkiluku kasvoi, Kuopioon perustettiin hiippakunta uudelleen vuonna 1939. Hiippakunnan tehtävänä oli rakentaa itäisen rajaseudun seurakunnallista ja hengellistä elämää. Tällä hetkellä (2013) Kuopion hiippakunnan piispana toimii Jari Jolkkonen. (Kuopion hiippakunta 2013)

2.3 Seurakuntajärjestys

Alueellisesti hiippakunta jakaantuu rovastikuntiin. Rovastikuntiin kuuluu 3 - 13 seurakuntaa. Esimerkiksi Kuopion tuomiorovastikuntaan kuuluu seuraavat seurakunnat: Tuomiokirkkoseurakunta, Männistön seurakunta, Alavan seurakunta, Puijon seurakunta, Kallaveden seurakunta ja Järvi-Kuopion seurakunta. Nämä ovat Kuopion ja Pohjois-Savon alueella toimivia seurakuntia. Lääninrovasti toimii piispan ja tuomiokapitulin apuna rovastikunnan kirkollisessa hallinnossa. Rovastikuntien sisällä on syntynyt toimintaa seurakuntien kesken. Toimintaa on esimerkiksi yhteisten tapahtumien, leirien ja koulutusten muodossa. (Evl 2013) Kuvassa 2 näkyvät kartalla Kuopion hiippakuntaan sisältyvät rovastikunnat.

KUOPION HIIPPAKUNTA 2013

Kuva 2. Kuopion hiippakunta (Kuopion hiippakunta 2013)

2.4 Seurakuntien määrä Suomessa

Kunta- ja seurakuntaliitosten myötä seurakuntien määrä Suomessa on viime vuosina vähentynyt. Seurakuntien määrän kehitys on tapahtunut vuosina 2008-2013 seuraavasti:

Taulukko 1. Seurakuntien määrän kehitys (Evl 2013)

2013	430
2012	449
2011	449
2010	465
2009	466
2008	515

Tällä hetkellä, vuonna 2013, Suomen ev.lut. kirkolla on seurakuntayhtymiä 34 (38 vuonna 2012). Näihin seurakuntayhtymiin kuuluu paikallisseurakuntia yhteensä 169 (176). Suomessa on 261 (273) itsenäistä seurakuntaa, jotka eivät kuulu seurakuntayhtymiin. Suomessa on seurakuntatalouksia 295 (311). Seurakuntatalous tarkoittaa seurakuntayhtymää tai itsenäistä yhtymään kuulumatonta seurakuntaa. (Evl 2013)

2.5 Seurakuntien talous

Samoin kuin valtiolla ja kunnilla, myös seurakunnilla on taloudellisia paineita entistä enemmän. Tähän asiaan on olemassa useita syitä. Suuria ongelmia ovat esimerkiksi kirkon jäsenmäärän väheneminen ja seurakuntien erilaiset kulut. Myös yleinen hintatason nousu tuo seurakunnille haasteita.

Kuopion seurakuntayhtymällä on tavoitteena säästää vuoteen 2021 mennessä neljä miljoonaa euroa. Aiemmin seurakuntayhtymän vuosittainen säästötavoite oli 500 000 €, mutta kirkkoneuvosto päätti tämän tiukan säästötavoitteen poistamisesta. Tällä päätöksellä oli tavoitteena yt-neuvotteluilta ja irtisanomisilta välttyminen. Seurakuntayhtymän suurimpia säästökeinoja ovat henkilöstön luonnollinen poistuma ja kiinteistöjen myyminen. Henkilöstön luonnollinen poistuma tapahtuu esimerkiksi eläköitymisen tai muihin tehtäviin siirtymisen kautta. Kuopion seurakuntayhtymässä on ollut esityslistalla muun muassa Särkiniemen ja Petosen seurakuntatalojen sekä Syvänniemen kirkon myynti. (Savon Sanomat 18.6.2013)

Kirkkohallituksen antamien tietojen mukaan Suomessa joka kolmas evankelis-luterilainen seurakunta elää yli varojensa. Taloussuunnittelupäällikkö Pasi Peranderin mukaan yli sadalla seurakunnalla rahatilanne on suhteellisen huono. Pienistä yhteisöistä, joiden jäsenmäärä on alle viisi tuhatta, oli vaikeuksissa vuonna 2012 puolet. Osalla seurakunnista on kolmas alijäämäinen vuosi peräkkäin. Se on Peranderin mukaan liikaa, koska talouden pitäisi olla kaikilla tasapainossa. Suomen ev.lut. kirkko keräsi viime vuonna kirkollisveroa yli 864 miljoonaa. Tämä summa on suurempi kuin koskaan aiemmin. STT:n mukaan suunta on ollut laskeva jo jonkin aikaa, kun verosumma suhteutetaan inflaatioon. Pasi Peranderin mukaan suurin uhka kirkolle on se, että kirkolla on entistä vähemmän nuoria seurakuntalaisia tulevaisuuden turvana. (Savon Sanomat 5.7.2013) Merkittävä osa kirkon tuloista koostuu kirkolle maksettavista veroista. Alapuolella on kaksi kuvaa (kuvat 3 ja 4) kirkon verotulojen kehityksestä.

Kuva 3 Suomen ev.lut. kirkon verotulot 1975 - 2010 (Savon Sanomat 5.7.2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kirkollisverot	805	852	859	842	856	864
Yhteisövero-osuus	118	122	95	112	133	98
Yhteensä	923	974	954	954	989	962

Kuva 4 Suomen ev.lut. kirkon verotulojen kehitys 2007-2012 miljoonina euroina (Evl 2013)

3 KYSELYTUTKIMUS KUOPION HIIPPAKUNNASSA

Toteutimme kyselytutkimuksen Kuopion hiippakunnan verkkosivuston uudistamisen tueksi. Verkkosivustoa koskevassa kyselyssä oli tarkoitus kerätä mahdollisimman paljon käyttäjien kokemuksia ja arvioita verkkosivustosta. Kyselytutkimuksessa käytettiin määrällistä tutkimusmenetelmää. Tutkimusta suunniteltaessa ja toteuttaessa tutkimusryhmä päätyi tähän menetelmään konkreettisten lukujen saamiseksi.

Kysely toteutettiin joulukuussa 2012 – tammikuussa 2013. Kysely lähetettiin sähköpostilla jokaiseen Kuopion hiippakuntaan kuuluvaan seurakuntaan. Vastauksia kerättiin myös Kuopion hiippakunnan kotisivuilla olleen kyselylinkin kautta. Kysely toteutettiin internetissä Webropol-järjestelmän avulla. Vastauksia kyselyyn tuli 41.

Kyselylomakkeessa oli 12 kohtaa. Ensimmäiset kysymykset koskivat vastaajien taustatietoja. Näillä kysymyksillä selvitettiin vastaajien ikä, sukupuoli, osallistumisaktiivisuus seurakunnan toimintaan ja asema. Tässä kysymysryhmässä merkittävimpiä kysymyksiä ovat ne, jotka liittyvät vastaajien asemaan ja osallistumiseen seurakunnan toimintaan. Nämä kysymykset olivat sen takia erityisen tärkeitä, että pystyttiin selvittämään ketkä sivustoa käyttävät. Kun tiedetään onko valtaosa käyttäjistä seurakuntalaisia vai seurakunnan työntekijöitä, niin se pystytään ottamaan huomioon uusien verkkosivujen suunnittelussa.

Taustatietoja koskevien kysymysten jälkeen kysymyksillä 5-7 (internetin käyttötottumukset, hiippakunnan verkkosivuilla vierailu, hiippakunnan verkkosivuille päätyminen) selvitettiin vastaajien käyttötottumuksia liittyen internetiin yleisesti ja Kuopion hiippakunnan verkkosivustoon. Kysymyksillä 8-9 selvitettiin, mitä tietoa vastaajat hakivat hiippakunnan sivustolta ja löytyikö heidän etsimänsä tieto. Kyselyn kohdassa 10 arvioitiin sivuston useita eri ominaisuuksia numeerisesti. Kysymyksessä 11 arvioitiin hiippakunnan sivuston tasoa verrattuna muihin internetsivustoihin yleisesti. Kohdassa 12 (Parannus- ja kehittämisideoita) pyydettiin avointa palautetta sivustosta.

Käyttäjälähtöisyyttä korostavaan suunnitteluun (Human-Centered Design) sisältyy vahvasti käyttäjien tarpeiden kartoittaminen ja käyttäjävaatimusten määrittely. Käyttäjien ottaminen mukaan osaksi palvelun suunnittelua auttaa saamaan aikaan laadukkaan ja käyttäjälähtöisen palvelun. Tarkoituksena on saada aikaan mahdollisimman hyvin käyttäjien tarpeita vastaava palvelu, jota on miellyttävä käyttää. Lisäksi pyritään minimoimaan mahdolliset ongelmat ja parhaassa tapauksessa poistamaan ne kokonaan. Positiivisella käyttäjäkokemuksella on kannustava vaikutus palvelun käyttämiseen. (Saariluoma ym. 2010, 40, 43) Ryhmämme toteuttamasta kyselystä saatujen vastausten avulla pystytään tarkastelemaan täsmällisesti useita eri tietoja Kuopion hiippakunnan verkkosivuston käyttäjiin liittyen. Erityisesti luvuista on hyötyä tarkasteltaessa muun muassa ketkä sivustoa käyttävät, miten usein ja miksi sivustolla käydään, mitä tietoa sivustolta haetaan, palveleeko sivusto käyttäjiään ja miten sivusto yleisesti toimii. Nämä tiedot tukevat Kuopion hiippakunnan verkkosivuston kehittämistä käyttäjälähtöisesti.

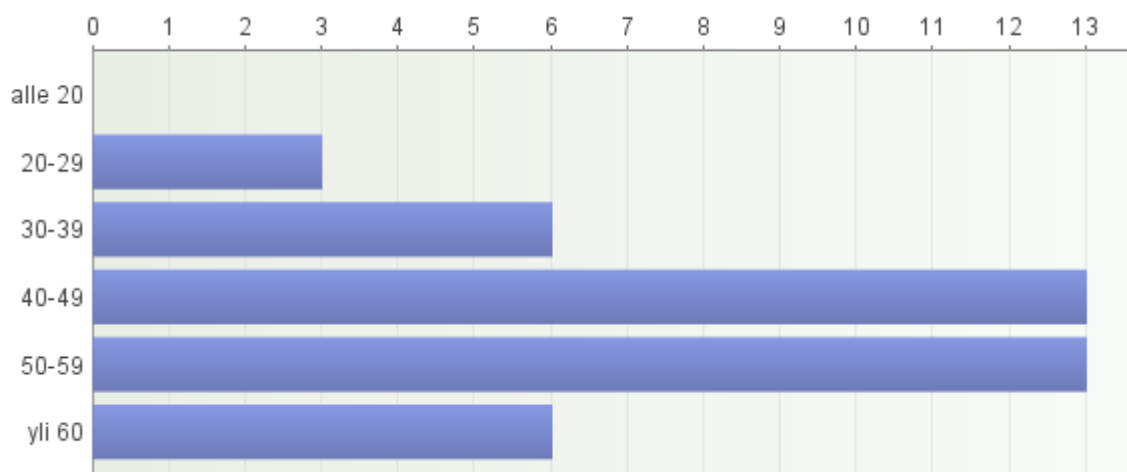
Kyselytuloksia arvioitiin pääasiassa analysoimalla lukuja, joita saimme kyselystä. Vastausten jakautumista havainnollistettiin muun muassa prosentuaalisesti. Avoimia palautteita arvioitiin sanallisesti. Kyselytuloksia voidaan pitää melko luotettavina, koska ne perustuvat suoraan kyselyyn osallistuneiden vastauksiin ja arviointeihin. Kyselytulokset ovat sellaisia, että niissä ei ole paljon tulkinnan varaa.

3.1 Kyselytulokset

Tässä luvussa kyselytuloksia havainnollistetaan kaavioiden ja taulukon avulla. Tuloksia avataan sanallisesti kysymyskohtaisesti. Vastaukset on jaettu osiin kysymysryhmittäin: *Vastaajien taustatiedot, vastaajien käyttäytyminen internetiin ja Kuopion hiippakunnan verkkosivustoon liittyen, tiedon hakeminen ja sen löytyminen sekä käyttäjien arviot verkkosivustosta.*

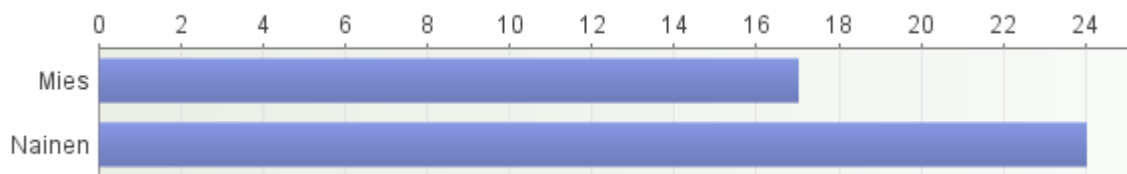
3.1.1 Vastaajien taustatiedot

Kuopion hiippakunnan verkkosivujen käyttäjätutkimuksessa kyselyyn vastanneiden ikärakenteesta ilmenee, että 41 vastaajasta ikähaarukoihin 40 - 49 ja 50 - 59 sijoittuu suurin osa, molempiin 13 henkilöä. Kuusi sivuston käyttäjistä ja kyselyyn vastanneista on 30 - 39 tai yli 60-vuotiaita. 20 - 29-vuotiaita on käyttäjistä kolme, alle 20-vuotiaiden osuuden jäädessä nolnaan. Seuraavassa kaaviossa kuvataan kyselytutkimukseen osallistuneiden ikäjakaumaa.

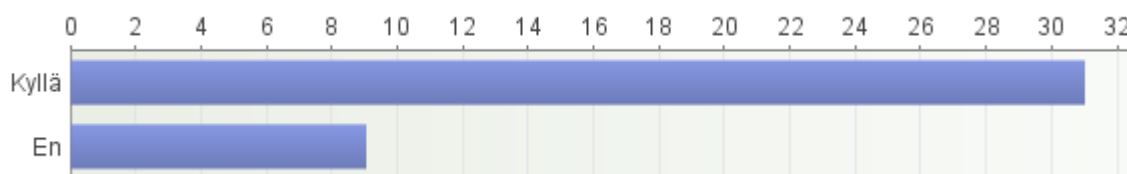
Kaavio 1 Ikä. Vastaajien määrä: 41

Enemmistö käyttäjätutkimukseen osallistuneista henkilöistä on naisia. Naisten määrä on 24, miesten osuuden jäädessä 17 henkilöön. Kysymykseen vastanneiden määrä on 41. Seuraavassa kaaviossa näkyy vastaajien sukupuolijakauma.

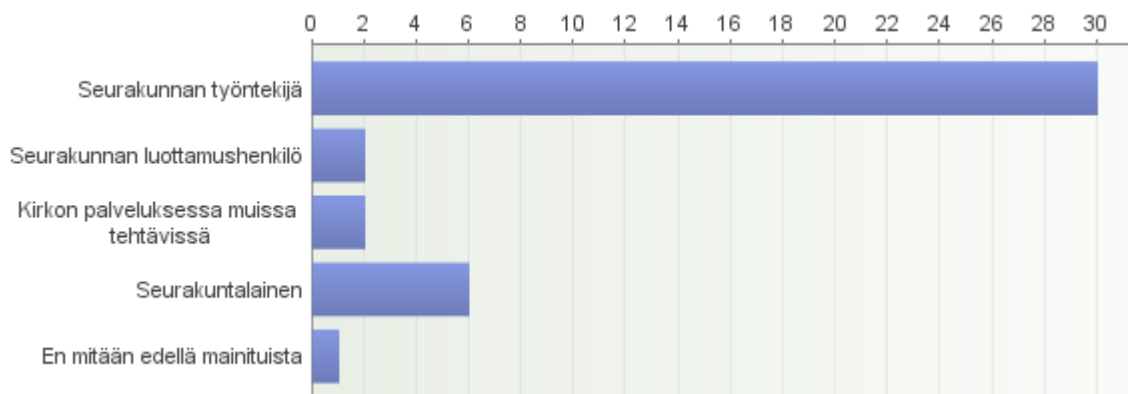
Kaavio 2 Sukupuoli. Vastaajien määrä: 41

Suurin osa 40 kysymykseen vastanneesta osallistuu aktiivisesti seurakunnan toimintaan. 31 henkilöä vastasi kysymykseen myönteisesti. Yhdeksän vastaajaa kielsi osallistuvansa aktiivisesti seurakunnan toimintaan. Kysymykseen liittyvistä avoimista vastauksista käy ilmi, että useimmat kysymykseen myönteisesti vastanneista osallistuvat seurakunnan toimintaan työnsä kautta. Muut kyselyyn vastanneet kuin seurakunnat työntekijät osallistuvat seurakunnan toimintaan vapaaehtoistyön, harrastetoiminnan, erilaisten tilaisuuksien ja jumalanpalvelusten muodossa. Kaaviosta 3 käy ilmi kyselyyn vastanneiden seurakunnan työntekijöiden ja muiden henkilöiden osallistumisaktiivisuus seurakunnan toimintaan. Lukujen lisäksi osallistumisaktiivisuudesta kertoo avoimen palautteen kautta saatu tieto.

Kaavio 3 Osallistumisaktiivisuus. Vastaajien määrä: 40

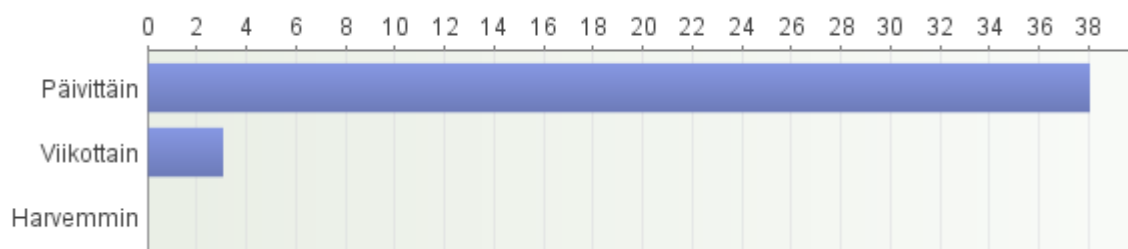
30 käyttäjätutkimukseen vastanneista 41 henkilöstä on seurakunnan työntekijöitä. Kuusi vastaajista on seurakuntalaisia ja kaksi ilmoitti olevansa seurakunnan luottamushenkilö. Yhtä moni vastaajista on kirkon palveluksessa muissa tehtävissä. Yksi vastaajista ei kuulunut mihinkään kysymyksessä mainittuun kategoriaan. Kaaviosta 4 ilmenee kyselyyn vastanneiden asema.

Kaavio 4 Asema. Vastaajien määrä: 41

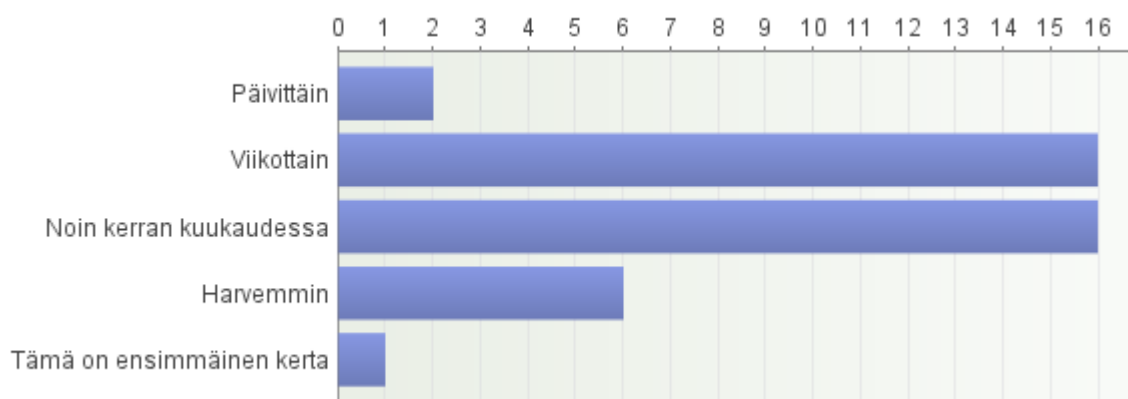
3.1.2 Vastaajien käyttäytyminen internetiin ja Kuopion hiippakunnan verkkosivustoon liittyen

Kyselyyn osallistuneista 93 % käyttää päivittäin internetiä. Tulos on hyvin odotetunlainen, sillä internetin käyttö on arkipäiväistä lähes kaikissa ikäluokissa. Loputkin vastaajista käyttävät internetiä vähintään kerran viikossa. Seuraavasta kaaviosta selviää, kuinka paljon kyselyyn vastanneet käyttävät internetiä.

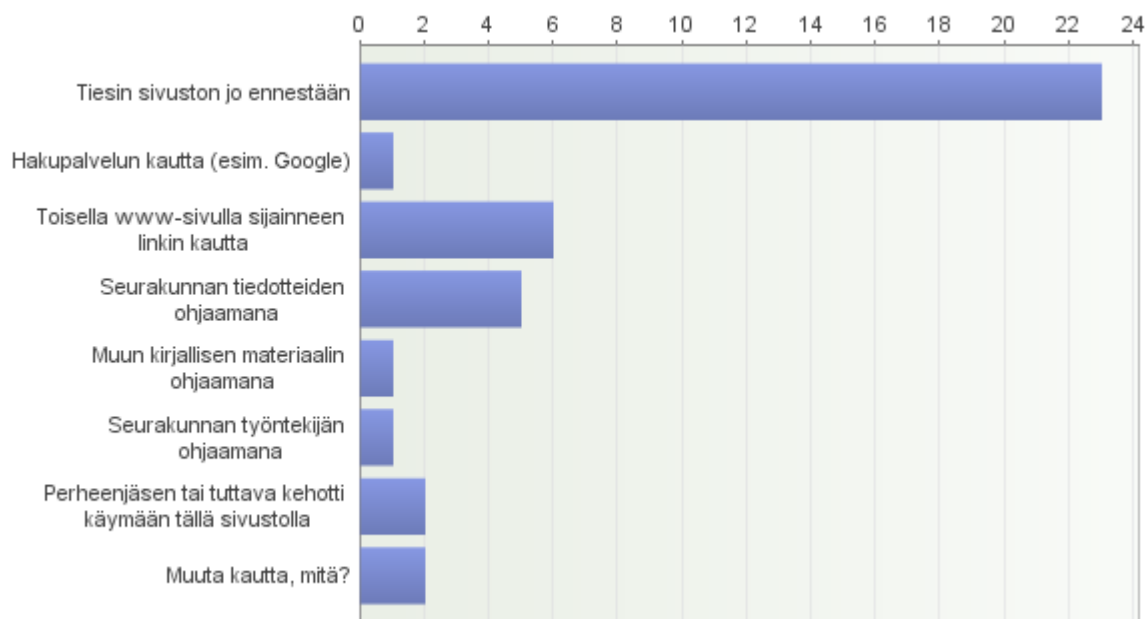
Kaavio 5 Internetin käyttö. Vastaajien määrä: 41

Suurin osa vastaajista (73,2 %) on seurakunnan työntekijöitä, joista yli puolet (53,3 %) käyvät Kuopion hiippakunnan verkkosivuilla ainoastaan kerran kuukaudessa. Heillä ei ole siis tarvetta vierailulla sivustolla kovin usein, joten he etsivät tai saavat näin ollen tarvitsemansa tiedot muualta. Sivuston informatiivisuutta ja monipuolisuutta olisi ehkä hyödyllistä parantaa niin, että se palvelisi nykyistä enemmän seurakunnan työntekijöitä. Tähän viittaa myös vastaajien palaute "sivuston informatiivisuudesta" jossa lukema on 2,97, asteikon ollessa 1 - 4. "Sivuston monipuolisuus"-kohdassa lukema on 2,78. Muiden vastaajien keskuudessa yleisin vaihtoehto oli "viikottain", joten yleisesti ottaen sivustolla vierailaan melko säännöllisesti. Seuraavassa kaaviossa kuvataan, kuinka usein kyselyyn vastanneet vierailevat Kuopion hiippakunnan verkkosivuilla.

Kaavio 6 Hiippakunnan verkkosivujen käyttötiheys. Vastaajien määrä: 41

Suurin osa vastaajista tiesi sivuston jo ennestään, mikä olikin odotettua, koska valtaosa vastaajista oli seurakunnan työntekijöitä. Melko moni oli myös päätenyt sivustolle toisella sivustolla sijainneen linkin avulla, erityisesti ne, jotka olivat "seurakuntalaisia". Kuopion hiippakunnan verkkosivuille on mahdollista päästä linkin välityksellä muun muassa Kuopion hiippakunnan Facebook-profiiliin tai kirkon pääsivuston kautta. Seuraavassa kaaviossa näkyy, mitä eri reittejä Kuopion hiippakunnan verkkosivuille on päädytty.

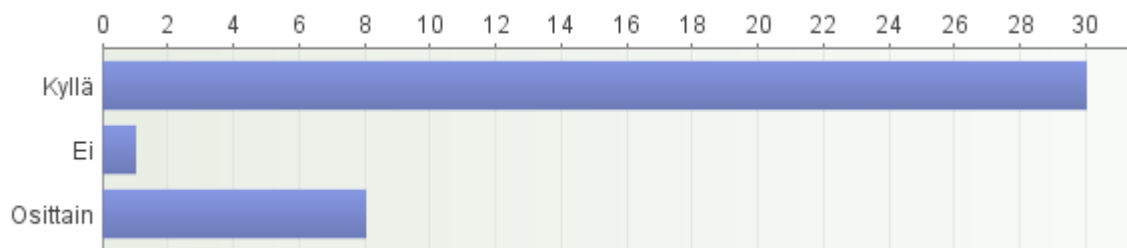
Kaavio 7 Reitti hiippakunnan verkkosivuille. Vastaajien määrä: 41

3.1.3 Tiedon hakeminen ja sen löytyminen

Kyselyssä selvitettiin myös, mitä tietoa kyselyyn vastanneet Kuopion hiippakunnan sivustolta hakivat. Tässä kohdassa on huomionarvoista, että vastaajia on vain 32, joten noin neljäsosa tutkimukseen osallistuneista on jättänyt tähän kysymykseen vastaamatta. Vastauksista löytyy paljon yhtäläisyyksiä, suurin osa oli tullut sivustolle vastatakseen kyselyyn tai katsomaan ajankohtaiset uutiset ja tiedotteet. Sivustolta etsittiin myös henkilö- ja osoitetietoja.

Vastaajajoukosta (N = 39) lähes 77 % oli sitä mieltä, että he löysivät hakemansa tiedon Kuopion hiippakunnan verkkosivuilta. Reilut 20 % löysi tarvitsemansa tiedon osittain ja vastaajista yksi ei löytänyt tarvitsemaansa tietoa ollenkaan. Seuraavasta kaaviosta ilmenee, löysivätkö kyselyyn vastanneet verkkosivustolla vieraillessaan hakemansa tiedon.

Kaavio 8 Tiedon löytyminen. Vastaajien määrä: 39

3.1.4 Käyttäjien arviot verkkosivustosta

Kuopion hiippakunnan verkkosivut saivat kiitosta helppokäyttöisyydestä. Kaikista vastaajista (N = 41) 83 % oli täysin tai lähes sitä mieltä, että sivuja on helppo käyttää. 73 % vastaajista mielsi sivut selkeiksi osittain tai kokonaan. Myös helppo liikuttavuus sivuilla sai kiitosta, vastaajista (N = 41) 80 % oli lähes tai täysin samaa mieltä asiasta. Vastaajista (N = 40) 83 % arvioi, että sivusto toimii täysin tai lähes ilman ongelmia. 17 % olivat asiasta eri mieltä.

41:sta vastaajasta lähes 88 % oli lähes tai täysin samaa mieltä siitä, että sivusto on hyödyllinen heille. Vain 5 vastaajaa (12 %) ei kokenut verkkosivuja hyödyllisiksi. Vastaajista (N = 39) lähes 80 % koki löytävänsä ajantasaista tietoa hiippakunnan verkkosivuilta.

Verkkosivujen monipuolinen tarjonta, informatiivisuus sekä ulkoasu olivat kyselytulosten keskiarvoa (3,06) vähemmän vastaajien mieleen. Vastaajista (N = 41) vajaa 49 % piti sivujen tarjontaa suhteellisen monipuolisena ja hieman suurempi prosentuaalinen osuus 53 % oli lähes samaa mieltä, että sivusto on tarpeeksi informatiivinen.

Tiedon löytymisen helppoudesta lähes 27 % oli eri mieltä, sillä kaikista vastaajista (N = 41) yksitoista oli sitä mieltä, ettei tietoa ollut helppo löytää. Kuitenkin 73 % koki tiedon löytymisen helpoksi tai kohtalaisen helpoksi.

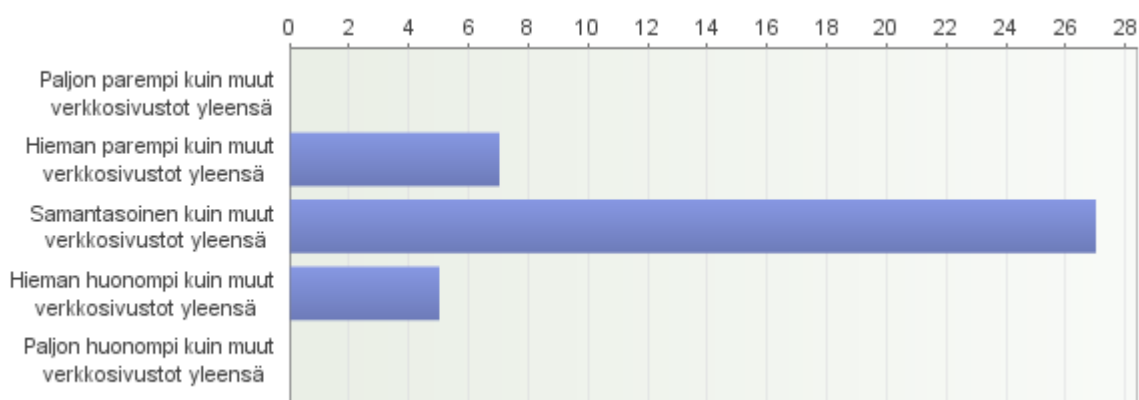
Hiippakunnan verkkosivujen ulkoasu ei erityisesti miellyttänyt 28 % vastaajista. Vastaajista (N = 39) vain 23 % oli täysin samaa mieltä verkkosivujen ulkoasun miellyttävyydestä. 76 % vastaajista (N = 41) oli lähes tai täysin samaa mieltä, että sivusto säästää aikaa ja vaivaa. 24 % oli tästä lähes tai täysin eri mieltä.

Kokonaisuudessa 35 % vastaajista (N = 40) piti Kuopion hiippakunnan verkkosivustosta. 45 % oli lähes samaa mieltä ja 20 % olivat lähes tai täysin eri mieltä. Tässä kohdassa vastaajat arvioivat Kuopion hiippakunnan verkkosivustoa numeroasteikolla. Asteikossa numero 1 on huonoin ja 4 paras. Pienin keskiarvo arvioinnissa on 2,78 ja suurin 3,39. Keskiarvojen vaihteluväli ei siis ole kovin suuri. Tulokset näkyvät taulukosta 2.

Taulukko 2 Numeroarvio verkkosivustosta. Vastaajien määrä: 41

	1	2	3	4	Yhteensä	Keskiarvo
Sivustoa on helppo käyttää	1	6	18	16	41	3,2
Sivusto on hyödyllinen	1	4	14	22	41	3,39
Sivustolla on helppo liikkua	1	7	18	15	41	3,15
Sivusto toimii ongelmitta	3	4	13	20	40	3,25
Sivusto on selkeä	2	9	22	8	41	2,88
Sivustolla on miellyttävä ulkoasu	0	11	19	9	39	2,95
Sivustolla oleva tieto on helppo löytää	2	9	20	10	41	2,93
Sivusto säästää aikaa ja vaivaa	1	9	17	14	41	3,07
Sivusto on informatiivinen	1	8	21	9	39	2,97
Sivustolla on monipuolinen tarjonta	2	12	20	7	41	2,78
Sivustolla oleva tieto on ajantasaista	1	7	21	10	39	3,03
Pidän tästä sivustosta	1	7	18	14	40	3,13

Kysyttäessä Kuopion hiippakunnan verkkosivustosta verrattuna muihin verkkosivustoihin yleensä, vastaajista (N = 39) 69 % oli sitä mieltä, että kyseinen sivusto on saman tasoinen kuin muut verkkosivustot yleensä. 18 % piti sivustoa hieman parempana ja 13 % hieman huonompana kuin muut verkkosivustot yleensä. Tässä kysymyksessä arvioitiin Kuopion hiippakunnan verkkosivuston tasoa yleisesti verrattuna muihin verkkosivustoihin (Kaavio 9).

Kaavio 9 Taso. Vastaajien määrä: 39

Vastaajilta pyydettiin myös avoimella palautteella ideoita Kuopion hiippakunnan verkkosivuston parantamiseksi ja kehittämiseksi. Tähän kysymykseen vastasi 22 henkilöä. Verkkosivuston parannus- ja kehittämisideoita kysyttäessä esiin nousi vahvasti sivuston selkeyttäminen ja uudistaminen sekä ajankohtaisista asioista paremmin tiedottaminen. Sivusto on useiden vastaajien mielestä myös hieman tylsä ja ”kasvojenkohotusta” eli uudistusta ulkoasuun toivotaan. Myös sitä kaivataan, että sivustolta löytäisi helpommin etsimänsä; sivuston rakenne on nykyisessä muodossaan hieman epälooginen.

Vastauksissa toivottiin myös niin sanotuille ”tavallisille peruskäyttäjille” tarkoitettua sivua, jossa voitaisiin selvittää esimerkiksi hiippakuntien historiaa sekä sitä, miksi seurakunnilla pitää olla hiippakunta. Vastausten mukaan näin myös seurakuntalaiset, jotka eivät ole aktiivisia, saivat hyvää lisätietoa ja saivat samalla päivitettyä omaa tietämystään.

3.2 Johtopäätöksiä ja yhteenveto kyselytuloksista

Käyttäjystävällinen ohjelma tai systeemi voidaan määritellä esimerkiksi siten, että se on ymmärrettävä, vaivaton, kattava ja esteettisesti miellyttävä. Jos sovellus on ymmärrettävä, käyttäjä pystyy helposti päättämään, miten hän voi päästä haluamaansa lopputulokseen. Ymmärrettävän sovelluksen käyttäjän on myös helppo päätellä, mitä sovelluksella voi tehdä. Ymmärrettävyys on yksilökohtainen asia. (Wiio 2004, 29) Kuopion hiippakunnan nykyinen verkkosivusto palvelee siinä mielessä melko hyvin käyttäjiään, että suurin osa vastanneista löysi sivustolta hakemansa tiedon. Suurin osa vastanneista on seurakunnan työntekijöitä. Sivustolla vierailaan kyselyn mukaan säännöllisesti. Tästä voi päätellä, että suuri osa vastanneista on sivuston vakiintuneita käyttäjiä.

Vaivaton sovellus on sellainen, että käyttäjä saa sen avulla suoritettua tehtävänsä mahdollisimman yksinkertaisella tavalla. Vaivalloinen toimenpide vie aikaa käyttäjältä. (Wiio 2004, 30) Kuopion hiippakunnan verkkosivusto sai numeroarvioinnissa melko hyvät arviot kohdissa *Sivusto on helppo käyttää*, *Sivusto on hyödyllinen*, *Sivustolla on helppo liikkua* ja *sivusto toimii ongelmitta*. Näissä kohdissa arvosana oli jokaisessa enemmän kuin kolme. Kohdissa *Sivusto on selkeä* ja *Sivustolla oleva tieto on helppo löytää* arvosanat jäivät alle kolmen. Myös avoimesta palautteesta käy ilmi, ettei sivusto kaikkien vastanneiden mielestä ole täysin selkeä ja tiedon pitäisi olla helpommin löydettävissä. *Sivusto säästää aikaa ja vaivaa* -kohdassa arvosana ylitti kolmen. Arvosanoista voi päätellä, että sivusto on vastaajien mielestä melko helppokäyttöinen, mutta ei täysin selkeä.

Kattava sovellus tarjoaa monipuolisesti käyttäjän tarpeita vastaavat toiminnot ja tiedot. (Wiio 2004, 31) Numeroarvioinnin kohdat *Sivusto on informatiivinen* ja *Sivustolla on monipuolinen tarjonta* arvosanat jäivät alle kolmen. Kattavuuden näkökulmasta Kuopion hiippakunnan verkkosivusto sai hieman keskiarvoa huonomman arvostelun. *Sivustolla oleva tieto on ajantasaista* -kohdassa arvosana oli yli kolme. Hiippakunnan sivuston sisällön päivitys on siis onnistunut hyvin.

Sovelluksen esteettinen miellyttävyys on tärkeä viestinnän elementti. Se kertoo laadusta ja osaamisesta. Jos internetsivujen ulkoasu on ruma, käyttäjä kiinnittää helposti huomionsa laadun puutteeseen. Hillityn kauniilla sivuilla käyttäjä taas taas kohdistaa huomionsa itse asiaan, jota sivut viestittävät. Yrityksen tai muun organisaation internetsivut viestittävät aina jotakin yleisilmeellään. Sivujen esteettisyys liittyy yrityksen tai organisaation imagoon. (Wiio 2004, 31) Kyselytutkimuksen numeroarvointiosiossa kohdan *Sivustolla on miellyttävä ulkoasu* arvosana oli hieman alle kolme. Avoimessa palautteessa ei oltu täysin tyytyväisiä hiippakunnan sivuston ulkoasuun. Tässä asiassa sivusto tarvitsee uudistusta. *Pidän tästä sivustosta* kohdan arvosana on yli kolme. Kyselyyn vastanneet olivat siis kohtuullisen tyytyväisiä sivustoon kokonaisuutena.

4 SUOMEN EV.LUT. KIRKON VERKKOSIVUSTOJEN SISÄLTÖ JA KÄYTTÖTARKOITUS

Tässä luvussa kuvataan yleisellä tasolla, millainen Suomen evankelisluterilaisen kirkon verkkosivusto on sisällöltään ja ulkoasultaan. Kirkon pääsivuston lisäksi kuvataan myös seurakuntien ja hiippakuntien sivustoja. Luvussa arvioidaan näiden eri sivustojen käyttötarkoituksia. Kirkkoa edustavilla internetsivuilla todella merkittävä rooli kirkon viestinnässä. Internetsivut ovat yrityksen tai organisaation viestintätuote. Sivusta ei ole hyötyä jos viestintä ei toimi. (Wiio 2004, 45) Internetsivujen laatua ja niiden tarjoamaa hyötyä tulee tarkastella ja kehittää erityisesti nykyaikana, kun erilaisten internetsivujen määrä ja laatu kasvaa, mistä johtuen erottuminen muista sivustoista on entistä vaikeampaa. Verkkosivujen suunnittelussa toimivat tietyt samat periaatteet kuin lehdenlehdenteossa. Lehden päätoimittajankin kirjoitukset työstää joku toinen henkilö. Ulkopuolisista kommentteista ja ehdotuksista on hyötyä. (Wiio 2004, 50) Verkkosivustojen kehittäminen on tehokasta kun työskentelyssä hyödynnetään esimerkiksi käyttäjätutkimuksia ja verkkoviestinnän ammattilaisten näkemyksiä.

4.1 Kirkon pääsivusto

Suomen evankelisluterilaisen kirkon pääverkkosivusto on sisältönsä perusteella suunnattu selkeästi pääasiassa seurakuntalaisille ja muille kirkosta kiinnostuneille. Kirkon pääverkkosivusto (www.evl.fi) on hyvin informatiivinen. Etusivulla on jaoteltuna aihepiireittäin linkkejä, joiden kautta pääsee yksinkertaisesti hankkimaan tietoa keskeisimmistä kirkkoon liittyvistä asioista. Etusivun yläosassa on näkyvässä kohdassa seuraavat linkit: Ajankohtaista, Usko ja arvot, Apua ja tukea, Pyhät toimitukset, Tule mukaan, Ev.lut. kirkko ja Yhteystiedot. Näiden linkkien alapuolella on vihreäreunainen palkki, jossa vaihtuvat erilaiset kuvat esimerkiksi vuodenajan ja kirkkovuoden mukaisesti. Palkin oikeassa reunassa lukee jatkuvasti "Yhteys armolliseen Jumalaan antaa elämään kestävä perustan". Sivuston väritys on hillitty, pääasiassa valkoinen. Kuvassa 5 näkyy Suomen ev.lut. kirkon etusivu. Kuva on tallennettu 17.11.2013. (Evl 2013)

The screenshot shows the homepage of the Finnish Lutheran Church (EVL) website. At the top, there is a navigation bar with links for 'Etusivu', 'Ajankohtaista', 'Usko ja arvot', 'Apua ja tukea', 'Pyhät toimitukset', 'Tule mukaan', 'Ev.lut. kirkko', and 'Yhteystiedot'. A search bar is also present. The main content area is divided into several sections. On the left, there is a sidebar with links for 'ELÄMÄNKAARI', 'TIETOA KIRKOSTA', and 'OSALLISTU'. The main content area features a large image of a person standing on a rocky shore, with the text 'Yhteys armolliseen Jumalaan antaa elämään kestävän perustan'. Below this, there are sections for 'SANA TÄNÄÄN' (Today's Word) and 'ARKKIPIISPA VETOAA SUOMALAIISIIN AASIAN KATASTROFISSA' (The Archbishop Speaks to Finnish Disaster Victims). On the right, there are sections for 'KIRKKOVUOSI' (Church Year) and 'KIRKON KIRJAT' (Church Books).

Kuva 5. evl.fi –sivusto (Evl 2013)

Etusivun vasemmassa reunassa on allekkain neljä otsikkoa, joiden alta löytyy erilaisia linkkejä. Näiden linkkien kautta pääsee tarkastelemaan tarkkaa tietoa aihekohtaisesti. Vasemman laidan linkeissä on tietoa muun muassa suosituimmista kirkon toimituksista, uskosta, asioinnista ja yhteydestä kirkon palveluihin sekä yleistä tietoa kirkosta. Oikeassa reunassa kirkon etusivulla on jatkuvasti ajankohtainen otsikko liittyen kirkkovuoteen. Linkkien kautta pääsee esimerkiksi selaamaan kirkkovuosikalenteria tai lukemaan Sana sinulle –hartautta. (Evl 2013)

Keskellä kirkon etusivua on Sana tänään -kohta, jossa vaihtuu pieni raamatunkohta päivittäin. Tämän kohdan alapuolella on iso laatikko, jossa on jatkuvasti esillä ilmoituksia erilaisista kampanjoista tai tapahtumista. Tällä hetkellä (10.4.2013) laatikossa on Yhteisvastuu-kampanja 2013 -tiedote. Kampanjan teemana on yksinäisten vanhusten auttaminen. Alempana sivulla on varsinainen Uutiset-osio, jossa vaihtuu jatkuvasti ajankohtaisia uutisaiheita. Alin kohta etusivulla on Suomen ev.lut. kirkon Facebook-palkki. Kirkon Facebook-profilin päivitykset ja pienet tykkääjien kuvat näkyvät palkissa. (Evl 2013)

Useat kohdat kirkon etusivulla aktivoivat sivulla vierailijoita. Jo pelkästään etusivulla vierailemalla internetin käyttäjä näkee monta eri asiaa, jotka sivuilla päivittyvät jatkuvasti. Kiinnostuksen mukaan uutisia on mahdollista avata ja lukea tarkemmin. Kirkkovuosi-kohtaa seuraamalla pysyy hyvin perillä kyseiseen vuodenaikaan ja kirkkovuoden ajankohtaan liittyvistä teemoista. Ev.lut. kirkon Evankeliumikirja löytyy sähköisessä muodossa etusivun linkkien takaa. Viikottaiset kirkkovuoden tekstit ovat hyvin helposti nähtävissä kiinnostuneille. Sunnuntaisin kirkossa pidettävien

jumalanpalvelusten pääsisältö on sama joka vuosi. Evankeliumikirja sisältää viikkotaisten jumalanpalvelusten tekstit. (Evl 2013)

4.2 Seurakuntien sivustot

Suomen ev.lut. -kirkon pääsivulta pystyy hakeutumaan nopeasti ja helposti paikallisseurakuntien omille sivustoille. Kirkon etusivulta kohdasta Ev.lut. kirkko – Seurakunnat – Seurakuntien yhteystiedot pääsee selaamaan aakkosittain seurakuntia. Seurakunnan nimeä klikkaamalla pääsee tarkastelemaan kyseisen seurakunnan yhteystietoja sekä kotisivuja. Seurakuntayhtymillä on myös omia sivustoja. Esimerkiksi www.kuopionseurakunnat.fi on Kuopion seurakuntayhtymän sivusto. Seurakuntayhtymien sivustoilta pääsee tarkastelemaan yksittäisten seurakuntien varsinaisia sivuja. (Evl 2013)

Kuopion seurakuntayhtymän etusivulla on perustietoa selkeästi linkkien alla samaan tapaan kuin kirkon pääsivullakin. Etusivun ylälaudassa ovat linkit Kuopion seurakuntien omille sivuille. Kuopiossa seurakuntia on kuusi: Tuomiokirkko-, Alavan, Kallaveden, Männistön, Puijon ja Järvi-Kuopion seurakunnat. Vasemmassa reunassa etusivulla on lista linkkejä allekkain, joissa on tietoa mm. uskosta, tilaisuuksista, kirkon toimituksista, musiikista sekä kirkko- ja muista tiloista. Sivustolla oleva tieto on seurakuntakeskeisempää kuin kirkon pääsivuston sisältämä tieto. Keskellä etusivua on seuraavat linkit: Kaste, Rippikoulu, Avioliitto, Hautajaiset, Lapset ja perheet, Nuoret, Aikuiset ja Ikääntyneet. Näiden linkkien alla sijaitsee Ajankohtaista-osio. Sivun oikeasta laidasta pääsee lukemaan Kirkko ja koti -lehteä. Kirkko ja koti on Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. Kirkko ja koti -kohdan alapuolella on lista linkkejä erinäisiin ajankohtaisiin asioihin liittyen. (Kuopion seurakunnat 2013) Verkkosivustojen ulkoasu ja sisältö vaihtelevat Suomen eri paikallisseurakunnista tai seurakuntayhtymistä riippuen.

Internetin hyödyntäminen on hyvä keino pyrkiä tavoittamaan oman paikkakunnan ihmisiä. Seurakunnan kotisivut toimivat tiedotuskanavana sekä seurakuntalaisille että seurakuntaan kuulumattomille. Nykyaikana on entistä tärkeämpää, että seurakunnilla on omat kotisivunsa. Sivulla olevan tiedon tulee olla ajantasaista. Yleisin ongelma verkkoviestinnässä on vanhentunut tai väärä tieto. Tällaista havaittaessa voi mennä luottamus koko sivustoon. (Launonen 2011, 51) Kuopion seurakuntien kotisivut ovat sisällöltään ajantasaisia ja hyödyllisiä. Sivujen sisältö on käyttäjää ajatellen hyödyllistä.

Ihmisille on tärkeää olla yhteydessä toisten ihmisten kanssa ja saada tunne yhteisöön kuulumisesta. Nykyään useat yhteiskunnalliset muutokset johtavat tällaisen yhteyden hajoamiseen. Yhteisöjen löytäminen, joihin voi liittyä ja sitoutua on entistä hankalampaa. Tästä johtuen yhteisöllisyyden kaipuu kasvaa tulevaisuudessa (Launonen 2011, 51) Seurakunnat tarjoavat ihmisille vahvaa yhteyttä esimerkiksi jumalanpalvelusten ja monien muiden tilaisuuksien kautta. Internet toimii välineenä myönteisen yhteisöllisyyden rakentamiseen. Seurakuntien kotisivut kutsuvat ihmisiä mukaan seurakunnan tilaisuuksiin ja toimintaan. (Launonen 2011, 51,52)

Suorat internetlähetykset mahdollistavat osallistumisen seurakunnan tilaisuuten ja opetuksen saamisen niillekin ihmisille, jotka erilaisista syistä pääsevät seurakuntaan paikan päälle vain harvoin. (Launonen 2011, 51) Lapinlahden seurakunnan jumalanpalveluksia alettiin 3.2.2013 alkaen lähettää nettiradion välityksellä. Aloite tähän palveluun tuli vanhusten palvelutalolta. Siellä kirkonmenoja haluttiin kuunnella suorana lähetyksenä samalla tavalla kuin terveyskeskuksessakin. Aiemmin lähetykset seurakunnasta terveyskeskukseen olivat menneet vedettyjä lankoja pitkin. Uusien lankayhteyksien järjestäminen ei enää onnistunut. Verkon välityksellä ääni pystytään lähettämään kaikkiin paikkoihin, missä on internetyhteys. Lapinlahden kappalaisen Juha Heikkilän mukaan nettiradiolähetysten kustannukset ovat seurakunnalle vuositasolla vain muutamia satasia. Heikkilä on vastannut nettiradiopalvelun teknisestä toteutuksesta. Jumalanpalvelukset ovat kuunneltavissa osoitteessa www.lapinlahdenseurakunta.fi. Samankaltaisia jumalanpalveluksia on lähetetty muun muassa Viitasaarella ja Saarijärvellä. (Savon Sanomat 31.1.2013)

4.3 Hiippakuntien sivustot

Tässä kappaleessa kuvataan, millainen Kuopion hiippakunnan verkkosivusto on ulkoasultaan ja sisällöltään. Vertailukohteiksi on otettu Oulun ja Helsingin hiippakuntien verkkosivustot. Nämä sivustot valittiin hiippakuntien maantieteellisen sijainnin perusteella; ne ovat toisiinsa nähden aivan eri puolilla Suomea. Näiden sivustojen yhtäläisyyksiä ja eroja käsitellään tässä kappaleessa. Vertailun tarkoituksena on tehdä havaintoja, millaisia tietoja ja visuaalisia elementtejä hiippakuntien sivustojen on tarpeenmukaista yleisesti sisältää.

4.3.1 Kuopion hiippakunnan sivusto

Kuopion hiippakunnan etusivu on melko pelkistetty. Etusivun yläreunassa lukee Kuopion hiippakunta. Tämän tekstin vieressä on kuva Kuopion hiippakunnan vaakunasta. Näiden elementtien alapuolella on luontoaiheinen kuva. Sivun vasemmassa reunassa on seuraava lista linkkejä: *Etusivu, Henkilökunta, Hiippakunta, Hallinto, Toiminta, Capitol-lehti, Henkilöstön kehittäminen, Koulutusaineistoa, Ohjeita/lomakkeita, Töihin hiippakuntaan, Kuvagalleria, Media, Palaute, Linkit ja Luterilaisen kulttuurin säätiö*. Keskellä sivua on Ajankohtaista-osio. Sivun oikeassa yläreunassa lukevat Kuopion hiippakunnan yhteystiedot. Kuopion hiippakunnan kotisivuilla on melko vähän sisältöä verrattuna kirkon pääsivustoon ja Kuopion seurakuntien sivuihin. Ajankohtaista-osio on Kuopion hiippakunnan sivuilla ainoa jatkuvasti sisällöltään päivittyvä kohta. Seuraavassa kuvassa (Kuva 6) näkyy Kuopion hiippakunnan etusivu. Kuva on tallennettu 17.11.2013 (Kuopion hiippakunta 2013)

Etusivu
Henkilökunta
Hiippakunta
Hallinto
Toiminta
Capitol-lehti
Henkilöstön kehittäminen
Koulutusaineistoa
Ohjeita/lomakkeita
Töihin hiippakuntaan
Kuvagalleria
Medialle
Palaute
Linkit
Luterilaisen Kulttuurin Säätiö

Lue Capitol-lehti tästä

Yhteystiedot
Kuninkaankatu 22 A, PL 42
70101 Kuopio
puh. (017) 288 8400
fax (017) 288 8420
y-tunnus 0207847-7
Avoinna ma–pe
9.00–15.00

Ajankohtaista
Tuomiokapitulin istunto 14.11.2013
14.11.2013

Kuva 6. Kuopion hiippakunnan sivusto (Kuopion hiippakunta 2013)

4.3.2 Muiden hiippakuntien sivustot

Samalla tavoin kuin Kuopion, myös Helsingin hiippakunnan etusivu on toteutettu pelkistetyksi. Sivun väri on valkoinen. Sivun yläosassa on palkki, joka sisältää Helsingin hiippakunta –tekstin ja hiippakunnan vaakunan. Palkissa on kuva kirkosta ja sinivalkoisesta taivaasta. Linkkilistojen asettelu on vastaava kuin Kuopion hiippakunnan sivustolla. Keskellä etusivua ovat *Tiedotteet* sekä *Saarnat ja puheenvuorot* –osiot. Helsingin hiippakunnan etusivulla on oikeassa reunassa lista koulutuksista ja tapahtumista. Tällaista ei Kuopion hiippakunnan sivulla ole erikseen. (Helsingin ja Kuopion hiippakunnat 2013)

Kokonaisuudessaan Helsingin hiippakunnan verkkosivusto on pitkälti samanlainen kuin Kuopion hiippakunnan sivusto. Keskeisin sisältö sivustoilla on sama. Vaaleansävyinen ja valkoinen pääväri on myös sivustoilla vastaava. Oulun hiippakunnan verkkosivusto on pitkälti vastaava kuin Kuopion ja Helsingin hiippakuntien sivustot. Pääsisältö ja väriteema ovat hyvin saman tyyppisiä. Poikkeuksena Kuopion ja Helsingin hiippakuntien sivustoihin Oulun hiippakunnan sivustolla on *Avoimet virat* –osio sivun alareunassa. Kolmella toisiinsa verratuilla verkkosivuilla ovat linkit ja tekstikohdat hieman erilaisia. (Helsingin, Kuopion ja Oulun hiippakunnat 2013)

Vertailtuaan näitä kolmen eri hiippakunnan verkkosivustoa voi tehdä johtopäätöksen, että hiippakuntien sivustojen sisällöllinen tarkoitus ja pääviesti on kuta kuinkin sama. Sivustojen informatiivisuuden taso ei todennäköisesti ole erityisen korkea seurakuntalaisen näkökulmasta. Sisällön perusteella hiippakuntien sivustot näyttävät olevan suunnattuja erityisesti kirkon työntekijöille. Vastaus siihen, onko sivuston informatiivisuus riittävä, riippuu osittain siitä, onko etsitty tieto sivustolta löytynyt. Kuopion hiippakunnalle toteutetun kyselyn mukaan suurin osa vastaajista (77 %) löysi hakemansa tiedon Kuopion hiippakunnan sivuilta. Vain 1 vastaaja 39:stä ei löytänyt hakemaansa tietoa. 20,5 % vastaajista löysi osittain etsimänsä tiedon. Tämä kertoo, että sivusto palvelee vierailijoitaan melko hyvin. On varsin todennäköistä, että hiippakuntien sivustoilta mahdollisesti löytymättä jäänyt tieto löytyy muualta kirkon verkkosivuilta. Tieto pitää vain osata hakea oikeasta paikasta.

4.3.3 Hiippakunnat ja Facebook

Kuopion hiippakunnalla on aktiivinen Facebook-profiili. Vertailtavilla hiippakunnilla (Helsinki ja Oulu) ei näytä olevan ainakaan aktiivisia profiileja Facebookissa. Näiltä kahdelta hiippakunnalta kylläkin löytyvät Facebook-profiilit liittyen viime vuonna (2012) pidettyihin vaaleihin. Oulun hiippakunnalla on kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuustovaalit 2012 –profiili ja Helsingin hiippakunnalla kirkolliskokous 2012 –profiili. Hiippakunnat eivät vaikuta olevan kärkijoukossa sosiaalisen median hyödyntämiseen liittyen. Kuopion hiippakunnan Facebook-profiilissa kuitenkin on pitkä lista erilaisia ajankohtaisia merkintöjä. Profiilissa on toimintaa jatkuvasti. Tämä on todella hyvä asia ihmisten tavoitettavuuden kannalta. 16.4.2013 Kuopion hiippakunnalla on Facebookissa 217 tykkääjää. Hiippakuntien on mahdollista saada paljon lisää näkyvyyttä ilmaiseksi sosiaalisen median avulla. Edellytyksenä tähän kuitenkin ovat hiippakunnilla käytössään olevat resurssit. Käytännössä esimerkiksi jonkun hiippakunnan työntekijän on huolehdittava Facebook-profiilin päivittämisestä.

5 KIRKON VIESTINTÄ JA MEDIA

Suuri osa kirkon toiminnasta on viestinnällistä. Kristillinen viestintä poikkeaa tavoitteiltaan ja sisällöltään merkittävästi esimerkiksi kaupallisen valtamedian viestinnästä. Tässä luvussa tarkastellaan, millainen suhde kirkolla on viestintään ja miten kirkko hyödyntää mediaa toiminnassaan.

5.1 Kirkon suhde viestintään

Kirkon viestintätavat ovat muuttuneet median kehittyessä nopeasti. Ympäristö, jossa kirkko toimii, on muutoksen tilassa. Muutoksia tapahtuu yhteiskunnallisella ja kulttuurisella alueella. (Hakala ym. 2003, 5) Tekniikan kehittyessä käy luonnollisesti yleensä niin, että uusi ja tarkoituksenmukaisempi tekniikka syrjäyttää vanhemman tekniikan. (Saariluoma ym. 2010, 15) Kuopion hiippakunnan Capitol-lehti lakkautetaan. Hiippakuntalehteä alettiin julkaista vuonna 1976. Lehden lakkauttamispäätöksen taustalla ovat säästösyöt ja mediakulttuurin kehitys. Hiippakunnallinen viestintä muuttuu jatkossa entistä enemmän sähköiseksi. (Savon Sanomat 5.10.2013) Kirkon viestintä on todella kokonaisvaltaista. Viestintä on vahvasti osana kaikkea kirkon toimintaa. Esimerkiksi julistaminen, opettaminen, sakramenttien jakaminen, toiminnasta tiedottaminen, tapahtumien mainostaminen, muistioiden laatiminen ja toimintastrategioiden luominen ovat kirkon viestintää. Viestimistilanteita ovat myös seurakunnan työntekijän ja seurakuntalaisen tai muun yhteisön jäsenen kohtaamiset. Kirjoitettu sana, puhuttu kieli, kuvat, symbolit ja sanaton viestintä ovat kirkon viestintävälineitä. (Hakala ym. 2003, 5-6)

Kirkon viestintä on perusolemukseltaan ja tavoitteiltaan hyvin erilaista verrattuna moniin muihin, niin sanottuihin maallisiin tahoihin. Seuraava kohta on lainaus Suomen ev.lut. kirkkohallituksen julkaisemasta kirkon strategiasta 'Läsnäolon kirkko' (2002:5, 2): "Kirkko ei siis toimi omassa asiassaan, omin valtuuksin eikä itsensä varassa. Sen julistamassa evankeliumissa Kristus itse lähestyy niitä, jotka kaipaavat, etsivät ja tarvitsevat häntä. Hän on todellisesti läsnä sanassaan ja itse asettamisissaan sakramenteissa kasteessa ja ehtoollisessa." Tämän strategian mukainen viestintä (disseminaatio) on kristillisen kirkon sanoman levittämistä. Tällainen "sanan kylväminen" tulee erottaa kirkon funktionaalista viestinnästä. Kirkon funktionaalinen viestintä liittyy esimerkiksi eri tyyppisiin kirkon, hiippakuntien ja seurakuntien toimintoihin. Kirkollinen viestintä voidaan jakaa siis kristilliseen ja hallinnolliseen viestintään. (Hakala ym. 2003, 6)

Kirkon strategiassa (Läsnäolon kirkko) on ilmaistu myös seuraavanlainen periaate: "Jumalan läsnäolon yhteisönä kirkko on läsnä koko suomalaisessa todellisuudessa ja kohtaa ihmiset siinä elämänpiirissä, jossa he elävät. Tulevaisuuden kirkko on läsnäolon kirkko". Länsimaisessa viestintäkulttuurissa on tapahtunut valtava muutos viimeisten viidenkymmenen vuoden aikana. Viestiminen on muuttunut jatkuvasti entistä virtuaalisemmaksi. Ihmisiä ympäröivän informaation määrä on kasvanut todella suurella mittakaavalla. Ihmiset eivät enää pysty hallitsemaan valtavaa tiedon määrää. (Hakala ym. 2003, 8) Informaatiotulvasta johtuen kirkolla on entistä enemmän

haasteita pysyä näkyvillä ja erottua varsinkin sähköisissä medioissa. Mediamurroksen aikakaudella toimiva kirkon henkilöstö joutuu erityisesti tarkastelemaan ja myös nykyaikaistamaan toimintatapojaan. Teknologiaa kehitetään nykyään entistä ihmiskeskeisemmin verrattuna viime vuosikymmeniin. (Saariluoma ym. 2010, 22) Teknologian hyödyntäminen ei useinkaan ole ihmisille itsetarkoitus, vaan sen tarkoituksena on haluttujen päämäärien saavuttaminen. (Saariluoma ym. 2010, 15) Sähköisen viestintäteknologian kehittäminen tukee hyvin edellä mainittua kirkon esittämää strategiaa. Kirkollinen viesti saadaan entistä lähemmäksi kansalaisia tällä sähköistyneellä aikakaudella. Kirkon strategian mukaista on hyödyntää nykyaikaisia eri viestintävälineitä ja päästä niiden välityksellä lähemmäs ihmisiä. Kirkko toisin sanottuna pyrkii olemaan läsnä siellä missä tämän päivän ihmisetkin.

5.2 Erilaiset mediat ja niiden hyödyntäminen

Teknologia on nykyään osa ihmisten jokapäiväistä elämää. Kommunikointi on muuttunut merkittävästi teknologian kehittyessä. Ihmiset eivät ole enää aikaan ja paikkaan sidottuja viestinnän näkökulmasta. Teknologian tehtävänä tulisi ensisijaisesti olla ihmisten elämänlaadun parantaminen (Saariluoma ym. 2010, 38-39) Internetin kehittyessä ja sen käytön yleistyessä ovat useat erilaiset yhteisöt ja yritykset lähteneet mukaan internetmaailmaan. Teknologiaa hyödynnetään yleensä siksi, että saataisiin aikaan tietyt tavoitteet ja pyrkimykset. (Hyysalo 2006, 42) Pyrkimyksenä on usein esimerkiksi kustannustehokas näkyvyys. Erilaisia medioita hyödyntämällä saadaan näkyvyyttä. Yhteisöillä ja yrityksillä on nykyaikana useimmiten omat kotisivut. Internetissä läsnäolon tärkeys on korostunut vuosien varrella internetin tullessa ihmisille yhä arkipäiväisemmäksi välineeksi. Verkon hyödyntäminen on tuonut huomattavan paljon uusia mahdollisuuksia erilaisille organisaatioille.

Suomen evankelisluterilainen kirkko on läsnä useissa eri medioissa. Näitä ovat internet, tv, radio ja lehdet. (Evl 2013) Tuorein ilmiö on sosiaalinen media, jossa myös kirkko on mukana. (Facebook / kirkkosuomessa 2013) Tämä asia on saanut aikaan aivan uudenlaisen ilmiön kirkon näkyvyydelle. 12.4.2013 Kirkko Suomessa -profiililla on 19027 ”tykkäystä” Facebookissa. Usein tykkääjän Facebook-kaverit näkevät, mistä kyseinen henkilö tykkää. Tämä näkyvyyteen liittyvä seikka riippuu Facebookin käyttäjän henkilökohtaisista asetuksista. Tykättävän kohteen päivitykset näkyvät jokaiselle tykkääjän kaverille, mikäli käyttäjä sen sallii. (Facebook 2013) Näin ollen näkyvyys on moninkertainen. Tämä on historiallinen ilmiö. Koskaan aikaisemmin ei ole tieto kulkenut maailmassa yhtä nopeasti ja yhtä suuressa mittakaavassa. Kirkon läsnäolo Facebookissa tarjoaa keskustelufoorumityyppisen mahdollisuuden käsitellä kristinuskoa. Tämä on hyvä mahdollisuus tuoda kristinuskoa entistä paremmin esille. (Launonen 2011, 55) Usein keskustelu esimerkiksi uskonnollista tai eettisistä kysymyksissä herättää kiinnostusta nykyaikaisen ihmisissä. Tämä ilmiö on ollut nähtävissä eri medioissa, erityisesti tv:ssä. Suomen ev.lut. kirkon verkkosivuilla on runsaasti sisältöä eri aihealueista. Hengelliselle sisällölle on omat osionsa sivuilla. Hengellistä sisältöä ovat esimerkiksi luettavat ja kuunneltavat rukoukset, musiikki, kuvat ja interaktiivinen kappeli. Hengellinen sisältö sivustolla päivittyy aika-ajoin. (Evl 2013)

Tv:ssä näytetään luterilaisia sekä muiden kirkkojen ja seurakuntien jumalanpalveluksia säännöllisesti YLE:n kanavilla. YLE:n radiokanavilla lähetetään säännöllisesti jumalanpalveluksia ja hartauksia. Tv- ja erityisesti radiojumalanpalveluksilla ja hartauksilla on pitkät perinteet. Vuonna 1923 yleisradiotoiminnan käynnistyttyä lähetettiin jumalanpalveluksia radion välityksellä kokeilumielessä. Seuraavana vuonna alkoi jumalanpalvelusten säännöllinen radiointi. (Askola ym. 1982, 213) Luterilaisilla ohjelmilla on paikkansa myös kristillisessä mediassa. Radio Dei lähettää luterilaisia jumalanpalveluksia, erityisesti Tuomasmessuja. Taivas TV7 –kanavalla esitetään toisinaan luterilaisia ohjelmia. Kanavan ohjelmissa esiintyy myös luterilaisia pappeja.

5.3 Muut kristilliset järjestöt

Suomen evankelisluterilaisen kirkon lisäksi monet muut seurakunnat ja kristilliset järjestöt käyttävät mediaa työvälineenä päämäärien saavuttamiseksi. Mediaa vahvasti hyödyntäviä järjestöjä Suomessa ovat esimerkiksi Medialähetys Sanansaattajat ja IRR-TV. Tunnetuimpia kristillisiä medioita Suomessa ovat TV7 ja Radio Dei. 1.10.2013 toimintansa aloitti Radio Patmos. Se on Patmos Lähetysäätiön oma radiokanava, joka toimii pääkaupunkiseudulla. Radio Patmosta voi lisäksi kuunnella internetlähetystenä missä tahansa muualla. Patmos Lähetysäätiö tuottaa runsaasti sisältöä kristillisiin medioihin. Järjestön kotisivuilla olevalla Mediakanavalla on esillä lyhyt teksti ”Vanhan ajan sanoma uuden ajan kanavalla”. (Patmos 2013) Tämä ajatus kuulostaa saman tyyppiseltä kuin Suomen ev.lut. kirkon ilmaisema tavoite olla läsnä ihmisten elämässä nykyaikaisen tekniikan avulla. Media on nykyään merkittävä väline lähetystyölle. Kristinuskon harjoittaminen ei ole tällä hetkellä edes sallittua kaikkialla maailmassa. Median eri väylät ovat näin ollen joissakin maissa ainoa tapa evankelioida. Kristillisillä seurakunnilla ja järjestöillä on usein taustavaikuttajana evankelioimisessa Herran Jeesuksen Kristuksen antama lähetyskäsky: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Mensää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso minä olen teidän kansanne kaikki päivät maailman loppuun asti”. (Matt. 28: 18-20) Tähän käskyyn perustuu kristillinen lähetystyö.

6 LOPPUPOHDINTA

Tuon opinnäytetyössäni esille kirkon organisaatiota ja kerron erityisesti hiippakunnista ja niiden merkityksestä. Tämän ansiosta ne lukijat, joille hiippakuntarakenne ei ole ennestään tuttu, saavat siitä kokonaiskuvan. Organisaatioesittelyn tavoitteena on pohjustaa kyselytulosten analysointia.

Oletus, että sivuston pääkäyttäjryhmä muodostuu kirkon työntekijöistä, pitää kyselytulosten mukaan paikkansa. Kyselytulosten perusteella saatiin muodostettua selkeä kokonaiskuva Kuopion hiippakunnan verkkosivuston uudistamistarpeista. Sivuston selkeys ja tiedon löytäminen helpommin nousivat keskeisinä teemoina esille kyselyssä. Sivuston informatiivisuus ja tarjonnan monipuolisuus tarvitsevat vastausten perusteella hieman kehittämistä. Lisäksi vastauksissa nousi esille numeroarvioinnissa ja avoimessa palautteessa sivuston ulkoasun parantaminen. Nämä asiat tulee huomioida Kuopion hiippakunnan sivuston suunnittelussa. Kokonaisuudessaan nykyinen sivusto näyttää palvelevan käyttäjiään vastausten perusteella kohtuullisen hyvin.

Työni tavoitteena on myös esitellä ja arvioida kirkollista viestintää ottaen erityisesti huomioon viestintäkulttuurissa tapahtuneen valtavan kehityksen viime vuosikymmeninä. Luvussa 5 kerrotaan monipuolisesti kirkon viestintästrategiasta. Merkittävää on huomata ero niin sanotun kristillisen ja maallisen viestinnän välillä. Kokonaisuudessaan opinnäytetyöni sisältö on hyvin kirkollinen. Viestintä on yksi työni keskeisimmistä teemoista. Työ antaa hyvän kuvan kristillisestä viestinnästä.

LÄHTEET

Julkaistut lähteet

Askola I., Lampinen T. & Lempiäinen P. 1982

Kirkkososiologia
Kirjapaja, Saarijärvi

Hakala S. & Sumiala-Seppänen J. 2003

Kirkon viestintä –kohtaamista ja sanoman levitystä
Kirkkohallitus 2003, Helsinki

Hiippakuntalehden viimeinen numero ilmestyi. 2013

Savon Sanomat 5.10.2013

Hyysalo S. 2006

Käyttäjätieto ja käyttäjätutkimuksen menetelmät
Edita Publishing Oy, Helsinki

Jumalanpalvelus kuunneltavissa nettiradiosta. 2013

Savon Sanomat 31.1.2013

Koivuranta E./STT 2013

Kolmannes elää yli varojensa. Savon Sanomat 5.7.2013

Korpela H. 2013

Kuopion seurakuntayhtymän säästötavoite 4 miljoonaa. Savon Sanomat 18.6.2013

Launonen L. 2011

Seurakunnan mediaopas
Aikamedia Oy, Keuruu

Raamattu

Suomen evankeis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos

Saariluoma P., Kujala T., Kuuva S., Kymäläinen T., Leikas J., Liikkanen L. & Oulasvirta A. 2010

Ihminen ja teknologia, Hyvän vuorovaikutuksen suunnittelu
Teknologiateollisuus ry, Tampere

Wii A. 2004

Käyttäjystävällisen sovelluksen suunnittelu

Edita Publishing Oy, Helsinki

Internet-lähteet

Facebook

<http://www.facebook.com>

luettu 12.4.2013

Helsingin hiippakunta

<http://www.helsinginhiippakunta.evl.fi>

luettu 15.4.2013

Kirkko Suomessa

<http://www.facebook.com/kirkkosuomessa>

luettu 12.4.2013

Kuopion hiippakunta

<http://www.kuopionhiippakunta.fi>

luettu 17.11.2013

Kuopion seurakunnat

<http://www.kuopionseurakunnat.fi>

luettu 4.3.2013

Oulun hiippakunta

<http://www.oulunhiippakunta.evl.fi>

luettu 15.4.2013

Patmos Lähetysäätiö

<http://www.patmos.fi>

luettu 15.10.2013

Evl

<http://www.evl.fi>

luettu 17.11.2013

Litteet

Kyselylomake

Neutral

Kuopion hiippakunnan verkkosivujen käyttäjätutkimus

1. Ikänne *

▪ (vuotta)

alle 20 20-29 30-39 40-49 50-59 yli 60

2. Sukupuolenne *

Mies Nainen

3. Osallistutteko aktiivisesti seurakunnan toimintaan? Mikäli vastaatte kyllä, niin millä tavoin?

Kyllä
_____

En

4. Olen *

Seurakunnan työntekijä

Seurakunnan luottamushenkilö

Kirkon palveluksessa muissa tehtävissä

Seurakuntalainen

En mitään edellä mainituista

5. Kuinka usein käytätte internetiä? *

Päivittäin Viikottain Harvemmin

6. Kuinka usein käyt Kuopion hiippakunnan verkkosivuilla? *

- Päivittäin
- Viikottain
- Noin kerran kuukaudessa
- Harvemmin
- Tämä on ensimmäinen kerta

7. Mitä kautta päädyitte tänään tälle verkkosivustolle?

- Tiesin sivuston jo ennestään
- Hakupalvelun kautta (esim. Google)
- Toisella www-sivulla sijainneen linkin kautta
- Seurakunnan tiedotteiden ohjaamana
- Muun kirjallisen materiaalin ohjaamana
- Seurakunnan työntekijän ohjaamana
- Perheenjäsen tai tuttava kehotti käymään tällä sivustolla
- Muuta kautta, mitä?
_____

8. Mitä tietoa tulitte tänään hakemaan tällä sivustolla?

---

9. Löytyikö hakemanne/ tarvitsemanne tieto?

- Kyllä
- Ei
- Osittain

10. Vastatkaa seuraaviin väittämiin liittyen Kuopion hiippakunnan verkkosivuihin asteikolla 1-4

Asteikko on: 1= Täysin eri mieltä 2= Lähes eri mieltä 3= Lähes samaa mieltä 4= Täysin samaa mieltä

	1	2	3	4
Sivustoa on helppo käyttää	☐	☐	☐	☐
Sivusto on hyödyllinen	☐	☐	☐	☐
Sivustolla on helppo liikkua	☐	☐	☐	☐
Sivusto toimii ongelmitta	☐	☐	☐	☐
Sivusto on selkeä	☐	☐	☐	☐
Sivustolla on miellyttävä ulkoasu	☐	☐	☐	☐
Sivustolla oleva tieto on helppo löytää	☐	☐	☐	☐
Sivusto säästää aikaa ja vaivaa	☐	☐	☐	☐
Sivusto on informatiivinen	☐	☐	☐	☐
Sivustolla on monipuolinen tarjonta	☐	☐	☐	☐
Sivustolla oleva tieto on ajantasaista	☐	☐	☐	☐
Pidän tästä sivustosta	☐	☐	☐	☐

11. Onko Kuopion hiippakunnan verkkosivusto mielestänne?

- Paljon parempi kuin muut verkkosivustot yleensä
- Hieman parempi kuin muut verkkosivustot yleensä
- Samantasoinen kuin muut verkkosivustot yleensä
- Hieman huonompi kuin muut verkkosivustot yleensä
- Paljon huonompi kuin muut verkkosivustot yleensä

12. Kuinka parantaisitte/ kehittäisitte verkkosivustoamme?

Kiitoksia vastauksistanne!